

03. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi dil ihtiyaç analizi: Kafkas Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) örneği¹

Bahattin ŞİMŞEK²

Kürşad Çağrı BOZKIRLI³

APA: Şimşek, B. & Bozkırlı, K. Ç. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi dil ihtiyaç analizi: Kafkas Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) örneği. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö14), 44-58. DOI: 10.29000/rumelide.1454358.

Öz

İhtiyaç bir durumun, eşyanın, varlığın başka bir duruma, eşyaya, varlığa gereksinim duyması olarak tanımlanabilir. İhtiyaç analizi ise bu ihtiyaçların tam olarak ne olduğunun belirlenmesine yarayan analiz türüdür. Her alanda olduğu gibi dil eğitiminde de öncelikle ihtiyaçların belirlenmesi gerekir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde de ihtiyaç analizleri yapılmaktadır. Bu çalışmada da öğrencilerin sınıf içerisindeki Türkçe öğrenim sürecine ilişkin ihtiyaçları, öğrenme sebepleri, öğretimden beklentileri ve görüşleri incelenmiştir. Nicel şekilde desenlenen bu çalışmada tekil tarama (ilişkisiz) yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Kafkas Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde (TÖMER) Türkçe öğrenen 35 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada veriler Yıldız (2004) tarafından geliştirilen anketin bir bölümü ile toplanmıştır. Toplanan verilerin istatistiksel analizinde SPSS 21.0 programı kullanılmıştır. Sonuç olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin dil bilgisi etkinliklerine sınıf içerisinde daha çok ihtiyaç duydukları görülmüştür. Dil bilgisi etkinliklerinin sınıf içerisinde gerçekleşme düzeyinin de ihtiyaçla doğru orantılı olduğu ve konuşma, yazma ve dinleme becerilerine yönelik etkinliklere de öğrencilerin sınıf içerisinde ihtiyaç duydukları tespit edilmiştir. Bu ihtiyaçlara yönelik olarak öğretmenlerin sınıf içerisinde etkinlikler yaptıkları ve çalışma materyalleri kullandıkları sonucuna da ulaşılmıştır. Öğrencilerin Türkçeyi eğitim hayatlarında başarılı olmak için öğrendikleri; bunun yanında ihtiyaçların göz önünde bulundurularak hazırlandığı öğretim programları ve buna bağlı olarak gerçekleştirilen etkinliklerin de dil öğretiminin başarısını olumlu yönde etkilediği genel sonucuna ulaşılmaktadır.

¹ **Beyan (Tez/ Bildiri):** Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman: Bu çalışmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans: Yazarlar dergide yayımlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Etik İzni: Kafkas Üniversitesi Etik Komisyonu tarafından 04.09.2023 tarihi, 48 sayılı kararla etik izni verilmiştir.

Kaynak: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Benzerlik Raporu: Alındı – Turnitin, Oran: %6

Etik Şikayeti: editor@rumelide.com

Makale Türü: Araştırma makalesi, **Makale Kayıt Tarihi:** 23.01.2024-**Kabul Tarihi:** 20.03.2024-**Yayın Tarihi:** 21.03.2024; **DOI:** 10.29000/rumelide.1454358

Hakem Değerlendirmesi: İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körlüme

² Öğr. Gör. Dr., Atatürk Üniversitesi, Türkçe Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezi / Lect. Dr., Atatürk University, Turkish Language Teaching Application and Research Centre (Erzurum, Türkiye) b.simsek@atauni.edu.tr, **ORCID ID:** 0000-0001-9707-5313, **ROR ID:** https://ror.org/04mmwq306, **ISNI:** 0000 0004 7889 928X, **Crossref Funder ID:** Q52162277

³ Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi, Dede Korkut Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü / Assoc. Prof., Kafkas University, Dede Korkut Faculty of Education, Department of Social Sciences and Turkish Education (Kars, Türkiye), kursad36@gamil.com, **ORCID ID:** 0000-0001-9982-8729, **ROR ID:** https://ror.org/04v302n28, **ISNI:** 0000 0000 9216 0511, **Crossref Funder ID:** 501100009391

Anahtar kelimeler: İhtiyaç analizi, yabancılara Türkçe öğretimi, Kafkas Üniversitesi, TÖMER.

Language Needs Analysis for Teaching Turkish as a Foreign Language: A Case Study of Kafkas University Turkish Teaching Application and Research Center (TÖMER)⁴

Abstract

A need can be defined as the requirement of a situation, item or entity for another situation, item or entity. Needs analysis is a type of analysis that helps to determine exactly what these needs are. As in every field, needs should be determined first in language education. Needs analyses are also conducted in teaching Turkish as a foreign language. In this study, students' needs, reasons for learning, expectations from teaching and their opinions about the Turkish learning process in the classroom were analysed. In this quantitatively designed study, single survey (unrelated) model was adopted. The study group of the research consists of 35 students who have been learning Turkish at Kafkas University Turkish Language Teaching Application and Research Centre (TÖMER). The data were collected with a part of the questionnaire developed by Yıldız (2004). SPSS 21.0 programme was used in the statistical analysis of the collected data. As a result, it was observed that Turkish learners need grammar activities more in the classroom. It has been determined that the implementation level of grammar activities in the classroom is directly proportional to the need and that students also need activities for speaking, writing and listening skills in the classroom. It was also concluded that teachers carried out activities and used study materials in the classroom in accordance with these needs. It is also concluded that students learn Turkish in order to be successful in their educational life and in addition to this, the curricula prepared considering the needs and the activities carried out accordingly positively affect the success of language teaching.

Keywords: Needs analysis, teaching Turkish to foreigners, Kafkas University, Tömer

1. Giriş

İnsan tarih öncesi çağlardan itibaren iletişim kurmak, duyguları ve düşüncelerini diğer insanlara bildirmek için birçok farklı yol kullanmıştır. İlk insanların mağara duvarlarına çizdikleri resimler, taşlara ve topraktan yapılmış eşyalara verdikleri şekiller hep bu iletişim ihtiyacının eseridir. Yaşanan uzun gelişim ve değişim süreci sonucunda diller doğmuş ve insan toplulukları iletişimde yoğun bir biçimde bu aracı kullanmaya başlamıştır. Bu süreçte ticaret, seyahat, savaşlar, eğitim, göçler gibi sebeplerle kendisi dışındaki dünyayı ve insanları tanıyan insanoglu yeni tanıdığı kültür ve dilleri

⁴ **Statement (Thesis / Paper):** It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation process of this study and all the studies utilised are indicated in the bibliography.

Conflict of Interest: No conflict of interest is declared.

Funding: No external funding was used to support this research.

Copyright & Licence: The authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published under the CC BY-NC 4.0 licence.

Ethics Statement: Ethical permission was granted by Kafkas University Ethics Commission with the decision dated 04.09.2023 and numbered 48.

Source: It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation of this study and all the studies used are stated in the bibliography.

Similarity Report: Received – Turnitin, Rate: %6

Ethics Complaint: editor@rumelide.com

Article Type: Research article, Article Registration Date: 23.01.2024-Acceptance Date: 20. 03.2024-Publication Date: 21. 03.2024; DOI: 10.29000/rumelide.1454357

Peer Review: Two External Referees / Double Blind

öğrenme ihtiyacı duymuştur. Bugün de yeni bir dil öğrenmeye duyulan ihtiyaç benzer sebeplerle artan bir şekilde devam etmektedir.

Dil öğretiminde kullanılan yaklaşımların varsayımları farklılık gösterse de bugün artık temel dil becerilerinin eş zamanlı öğretimi ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Başkan, 2006; Demirel, 2011). Daha önce de ifade edildiği gibi insanların dil öğrenme isteği; yeni bir yaşam kurmak, iyi bir eğitim almak, ticaret yapmak, farklı kültürleri tanımak, akademik gelişim sağlamak gibi çok çeşitli ihtiyaçlardan doğmuştur. Konuşur sayısı ve yayılma alanı itibarıyla dünyanın en büyük dillerinden biri olan Türkçe de özellikle son yirmi yıl içerisinde yabancı dil olarak öğrenilmek için tercih edilen bir dil durumuna gelmiştir. Türkiye'nin çeşitli sebeplerle artan tanınırlığı sonucunda Türkçe gerek Türkiye'de gerekse farklı ülkelerdeki Türkçe öğretim merkezlerinde yabancı dil olarak öğretilmeye başlanmıştır. Artan bu talep daha modern ve sistematik bir dil öğretimi yapılmasını mecburi hâle getirmektedir. Bu anlamda dil öğretiminde atılacak ilk adımlardan biri ihtiyaç analizi yapılarak etkili ve işe yarar program, içerik ve materyallerin geliştirilmedir (Şahin, İşcan, Kana ve Koçer, 2013, s. 1187).

İhtiyaç TDK sözlüğünde gereksinim, yoksulluk, yokluk olarak tanımlanmaktadır. Dil eğitiminde dil öğrenenlerin ihtiyaçlarını belirlemek öğrencilerin beklenti ve seviyelerinin tespitine ve buna göre oluşturulacak öğretim etkinliklerinin tasarlanmasına katkı sağlar. Iwai vd. (1999) ihtiyaç analizini, "dil öğrenmek isteyen kişilerin öğrenim sürecinde karşılaşılabilecekleri ihtiyaçları giderebilmek amacıyla eğitim programı hazırlama sürecinde yapılabilecek bütün faaliyetler" (s. 6) olarak tanımlamaktadır. Bu kapsamda dil eğitimi yapacak kurum, kuruluş ve kişilerin öncelikle dil öğreneceklerin ihtiyaçlarını belirlemesi gerekmektedir.

Kafkas Üniversitesi bünyesinde uluslararası öğrencilere Türkiye Türkçesinin öğretilmesi amacıyla 2017 yılında kurulmuş olan Kafkas Üniversitesi Türkçe Öğretimi ve Uygulama Merkezi (TÖMER) faaliyetlerini Avrupa Dilleri İçin Ortak Çerçeve Programı (The Common European Framework) çerçevesinde sürdürmektedir. Bu araştırmada Kafkas Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin dil ihtiyaçları tespit edilmiştir.

1.1. Problem durumu

İhtiyaç analizi program geliştirme sürecinin ilk adımıdır. Doğru bir ölçme aracıyla ihtiyaçların tespit edilmesi, ileride yürütülecek öğretim faaliyetlerinin ve kullanılacak öğretim materyallerinin öğrenci merkezli ve hedefe yönelik olmasını sağlar. Bu bağlamda ihtiyaç analizinin amacı, "bir dersin nasıl düzenlenmesi gerektiği hakkında bilgi veren ders dışında nispeten teorik düzeyde kalan öğrenen ihtiyaçlarını tespit etmektir" (Boylu ve Çangal, 2014, s. 129).

Tüm eğitim öğretim faaliyetlerinde olduğu gibi Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde de öğrenciyi merkeze alan ve bu doğrultuda program geliştirmek ve öğretim araçları tasarlamak isteyen her kurum, kuruluş ve kişi öncelikle ihtiyaç analizi yapmalıdır. "Bu sayede yabancılara Türkçe öğretimi alanı için etkili bir program hazırlanması, ihtiyaçlara uygun eğitim-öğretim materyallerinin oluşturulması, öğrencilerin yaş, cinsiyet, meslek ve etnik kökenlerine uygun olarak öğretimin planlanması ve ölçme-değerlendirme çalışmalarının amaca uygun olarak yürütülmesi mümkün olacaktır" (Çalışkan ve Çangal, 2013, s. 312).

Öğretmenler ihtiyaç analizi yaparak öğrencinin öğrenme ihtiyacını belirleyebilir ve öğretme sürecini organize edebilir (Karababa ve Karagül, 2013, s. 363). Yabancılara Türkçe öğretimi alanında yapılacak

ihtiyaç analizleriyle yurt dışında ve yurt içinde Türkçe öğrenimi gören öğrencilerin dil öğrenimiyle ilgili beklentilerine cevap verebilecek farklı öğretim yöntemleri geliştirilebilir, bu sayede dil öğretiminde verimi artırarak öğretimin kalitesi ve yabancı dil olarak Türkçe öğrenim sürecinde öğrenen özerkliği sağlanmış olacaktır.

1.2. İlgili araştırmalar

Dünya genelinde gerek ana dili gerekse yabancı dil öğretimi süreçlerine yönelik çok sayıda araştırma yapılmaktadır. Bu araştırmalar içerisinde dil öğretiminde ihtiyaçların belirlenmesine yönelik araştırmalar da bulunmaktadır. Zira dil öğretiminde ihtiyaçların belirlenmesi dil öğretim sürecinin sistemli ve planlı yürütülebilmesi için atılacak ilk adımlardan biridir. Özellikle öğretim programlarının hazırlanma aşamasında ihtiyaç analizleri sonucunda elde edilen veriler önemli bir yer tutmaktadır. Dil öğretiminde ihtiyaç analizi çalışmalarını incelendiğinde genelde Avrupa dillerinin özelde ise İngilizcenin öğretimiyle ilgili çok sayıda araştırmanın yapıldığı görülmektedir. Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi görece daha yeni bir alan olduğu için Türkçe öğrenen yabancılara yönelik yapılmış ihtiyaç analizi çalışmalarının sayısı sınırlıdır. Bu çalışmalar ise dil öğretiminde ihtiyaç konusunu çoğunlukla teorik boyutuyla ele alan çalışmalardır. Alan yazını incelendiğinde dil öğretiminde ihtiyaç konusu ile ilgili çok sayıda İngilizce kaynağın olduğu görülmektedir. Bu durum İngilizcenin yabancı dil olarak öğrenilme bağlamındaki yaygınlığının ve talep ediliyor olmasının doğal bir sonucudur.

Berwick (1989) “Needs Assessment in Language Programming: From Theory to Practice” adlı araştırmasında dil öğretiminde programın tasarımı aşamasında öğrenci ihtiyaçları üzerinde durmaktadır. Dil öğretim sürecinde ihtiyaçların tespitine yönelik anketlere yer verilen araştırmada ihtiyaç analizlerine önem veren ve vermeyen yaklaşımların karşılaştırması yapılmıştır.

Songhori (2008) “Introduction to Needs Analysis” adlı araştırmasında mevcut durumun analizi, eğitsel ihtiyaç analizi, eksiklerin analizi, strateji analizi veya öğrenme ihtiyaç analizi, ortalamalar analizi, uyum analizi, söylem analizi ve üslup analizi konularına değinerek analiz yöntemleriyle ilgili değerlendirmelerde bulunmuştur.

Kayı (2008) “Developing an ESL Curriculum Based on Needs and Situation Analyses: A Case Study” adlı çalışmasında İngilizce dersi için program geliştirmek amacıyla ihtiyaç ve durum analizlerinin nasıl yapılması gerektiğini açıklamıştır. Yaptığı gözlem ve anketlerle program geliştirme süreciyle ilgili araştırmacılara çeşitli öneriler sunmuştur.

Kaewpet (2009) “A Framework for Investigating Learner Needs: Needs Analysis Extended to Curriculum Development” adlı çalışmasında ihtiyaç analizi yaklaşımlarına (sosyolinguistik yaklaşım, sistematik yaklaşım, öğrenme merkezli yaklaşım, öğrenen merkezli yaklaşım ve görev temelli yaklaşım) ve öğrenen ihtiyaçları analiz prensiplerine değinerek öğrenen ihtiyaçlarını tespit edebilmek için bir çerçeve oluşturmuştur.

Akyel ve Özek (2010) “A language needs analysis research at an English medium university in Turkey” başlıklı çalışmalarında İstanbul’daki bir üniversitenin İngilizce hazırlık sınıflarının İngilizce öğretimi ile ilgili müfredatlarının iyileştirilmesi için yapılan bir ihtiyaç analizinin sonuçlarına yer vermişlerdir.

Selvi (2010), ihtiyaç analizi yapmanın, eğitim kurumlarında içerik ve hedef belirleme ile insan kaynaklarını daha etkili kullanma bağlamında hizmet kalitesini artıracakını ifade ettiği “Eğitimde İhtiyaç Analizi: Kültür ve Turizm Bakanlığı Örneği” isimli bir araştırma yürütmüştür.

Alan yazınında Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi ile ilgili ihtiyaç analizlerine yönelik çalışmalar bulunmaktadır.

Çalışkan ve Çangal (2013) tarafından yürütülen “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dil İhtiyaç Analizi: Bosna-Hersek Örneği” adlı çalışmada Bosna Hersek’te Türkçe öğrenen yabancıların dil öğrenim süreçlerinde ihtiyaçları, bu ihtiyaçların çeşitli değişkenlere göre nasıl farklılaştığı ve Türkçe öğrenme sebepleri tespit edilmiştir.

Karababa ve Karagül (2013) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Gereksinim Çözümlemesi” adlı çalışmada, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin süreç içerisinde gereksinim duydukları konuları, öğrenme stratejilerini, dil becerilerini, öğrenme ortamlarını, ders materyallerini, sınıf dışı etkinlikleri ve bunların değerlendirilme yollarını tespit etmişlerdir.

Koçer (2013), “Program Geliştirmenin İlk Basamağı: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde İhtiyaç ve Durum Analizi” adlı çalışmada Türkçe öğrenen yabancılar için uygun bir öğretim programı geliştirme sürecinde ihtiyaç analizinin önemini açıklayarak çeşitli tekniklerle toplanan veriler ışığında Arap kökenli öğrencilerin Türkçe öğrenme sürecindeki ihtiyaçlarını tespit etmiştir.

Şahin vd. (2013) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin İhtiyaç Algıları: Betimsel Bir Durum Çalışması” adlı çalışmada Türkçe öğrenen öğrencilerin temel dil becerilerine yönelik ihtiyaçlarının neler olduğuna, Türkçe öğrenen öğrencilerin ihtiyaç olarak gördükleri dil beceri düzeylerine sınıf ortamında ulaşabilme sıklığına, Türkçe öğrenen öğrencilerin hangi dil dil becerisini daha zor ve hangisini daha önemli gördüklerine dair açıklamalara yer verilmiştir.

Tok ve Yığın (2013) “Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Türkçe Öğrenme Nedenlerine İlişkin Bir Durum Çalışması” adlı çalışmada uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenme nedenlerini açıklamışlardır. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi TÖMER’de öğrenim gören öğrencilerle gerçekleştirilen çalışma sonucunda öğrencilerin Türkçeyi öğrenmede; ekonomik, eğitim, turizm, siyasi ve evlilik gibi çeşitli sebeplerin yanında tarih, din ve akrabalık bağları gibi bağlayıcı amaçlara da sahip oldukları tespit edilmiştir.

Boylu ve Çangal (2014) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dil İhtiyaç Analizi: İran Örneği” adlı çalışmada Yunus Emre Enstitüsü Tahran Türk Kültür Merkezinde Türkçe öğrenen öğrencilerin dil öğrenme ihtiyaçlarını; cinsiyet, yaş ve eğitim düzeyi gibi birtakım değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmişlerdir.

1.3. Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı Kafkas Üniversitesi Türkçe Öğretimi ve Uygulama Merkezi (TÖMER) bünyesinde Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin dil öğrenim süreçlerindeki ihtiyaçlarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin dil öğretim etkinliklerine yönelik ihtiyaçları nelerdir?
2. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilere göre dil öğretim etkinliklerinin sınıf içerisinde gerçekleşme sıklığı nasıldır?

3. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin en çok zorlandıkları dil becerisi/öğrenme alanı nedir?
4. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenme sebepleri nelerdir?
5. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenimi sonrası beklentileri nelerdir?

1.4. Araştırmanın önemi

Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi sürecinde yapılan ihtiyaç analizi çalışmalarını içeren alan yazını İngilizce, İspanyolca, Fransızca, Almanca, Arapça ve Çince gibi dillerin öğretiminde yürütülen çalışmalara nazaran oldukça kısıtlıdır. Bu araştırma Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretiminde ihtiyaç analizi konusundaki ilgili alan yazını zenginleştirme anlamında alana katkı sağlamanın yanı sıra Kafkas Üniversitesi TÖMER’de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin ihtiyaçlarının belirlendiği ilk çalışmadır.

2. Yöntem

2.1 Araştırmanın modeli

Nicel şekilde desenlenen bu çalışmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama, “geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır” (Karasar, 2005, s. 77).

2.2. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu bel2023-2024 öğretim yılında Kafkas Üniversitesi TÖMER’de B1 ve B2 kurlarında öğrenim gören ve kolay ulaşılabilir durum örneklemesi yöntemiyle belirlenmiş 35 öğrenci oluşturmaktadır. Bu yöntemde yakınlık ve erişim kolaylığı temel belirleyicidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Katılımcılara ilişkin bilgiler Tablo 1’deki gibidir:

Tablo 1. Araştırmaya katılan uluslararası öğrencilere ait çeşitli özellikler

Katılımcı Özellikleri	f	%
Cinsiyet	Kız	18 51,4
	Erkek	17 48,6
	Toplam	35 100
KAÜ TÖMER’de Öğrenim Görülen Süre (Ay)	1-2	12 34,3
	3-4	22 62,9
	5	1 2,9

	Toplam	35	100
KAÜ TÖMER Öncesi Türkçe Öğrenim Süreleri (Yıl)	0-1	27	77,1
	2-3	3	8,6
	4-5	2	5,7
	5+	3	8,6
	Toplam	35	100

Tablo 1'e göre katılımcıların 18'i (%51,4) kız, 17'si (%48,6) erkektir. Bununla birlikte araştırmaya katılanların büyük çoğunluğunun (34'ü) 1 ila 4 ay arasında KAÜ TÖMER'de Türkçe öğrendikleri ve daha önce ciddi bir Türkçe öğrenme tecrübesine sahip olmadıkları söylenebilir.

2.3. Veri toplama aracı ve verilerin toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak Yıldız'ın (2004) "Beyaz Rusya Minsk Devlet Dilbilim Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Dil Eğitimi Programının Değerlendirilmesi Üzerine Bir Alan Çalışması" adlı çalışması için veri toplama aracı olarak geliştirdiği ve bir isim vermediği anketten yararlanılmıştır.

4'lü likert biçimindeki anket Türkçeye araştırmacılarca Türkçeye aktarıldıktan sonra önce anketin orijinal maddeleri ile Türkçeye uyarlanmış biçimi arasındaki uyum açısından İngilizce uzmanlarından görüş alınmıştır. Daha sonra anket maddelerinin Türkçe ve İngilizce hâllerinin bir arada bulunduğu bir formla Kafkas Üniversitesi TÖMER'de B2 seviyesinde Türkçe öğrenen 13 öğrenciyle ön uygulama yapılmıştır. Ön uygulama sonrasında öğrencilerin anket maddelerine ilişkin değerlendirmeleri göz önüne alınarak ankete nihai şekli verilmiştir.

Anketin ilk bölümünde öğrencilerin demografik ve Türkçe ile ilgili genel kanılarını tespit etmeye yönelik sorular bulunmaktadır. İki bölümden oluşan ikinci bölümde öncelikle Türkçe öğrenimini tamamladıktan sonra Türkçeye ilgili hangi konularda neler yapabilmeyi umdukları akabinde ise Türkçe öğrenme sebeplerini tespiti yönelik sorular bulunmaktadır. Üçüncü bölümde Türkçe ile ilgili belirtilen alanlarda ne kadar yeterli oldukları ile ilgili sorular bulunmaktadır. Üç bölümden oluşan dördüncü bölümün ilk kısmında TÖMER'de gördükleri Türkçe dersleriyle ilgili sorular ikinci kısmında öğrencilerin Türkçe öğrenirken hangi dil becerisini daha çok önemsediklerini belirlemeye yönelik sorular üçüncü kısmında ise öğrencilere hangi dil becerisinin öğreniminde ne düzeyde zorlandıklarına ilişkin sorular bulunmaktadır. Anketin beşinci ve son bölümünde öğrencilerin başarılı bir Türkçe öğrenimi sürecinde ihtiyaç duyulan değerlendirme türlerinin neler olduğuna yönelik sorular bulunmaktadır.

2.4. Verilerin analizi

Araştırmada toplanan verilerin analizinde SPSS 21 programı kullanılmıştır. Veri analizinde frekans, yüzde ve aritmetik ortalamaları gibi betimsel istatistik tekniklerinden (Büyüköztürk vd., 2015) yararlanılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmanın bulgularına yer verilmiştir.

3.1. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin dil öğretim etkinliklerine yönelik ihtiyaçlarına ilişkin bulgular

Tablo 2. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin dil öğretim etkinliklerine yönelik ihtiyaçları

Madde Numarası	En çok işaretlenen maddeler	N	X	SS
4	Sınıfta dil bilgisi etkinlikleri	35	3,66	,639
1	Sınıfta konuşma etkinlikleri	35	3,60	,604
9	Yazma etkinlikleri - resmî ya da resmî olmayan mektup, kompozisyon ya da resmî raporlar	35	3,57	,655
25	Ek olarak metin ya da çalışma kâğıdı gibi tamamlayıcı materyal kullanımı	35	3,54	,657
12	Sınıfta kelime bilgisine yönelik çalışmalar	35	3,43	,655
En az işaretlenen maddeler				
5	Anadili Türkçe olan kişileri sınıfa davet etme	35	2,74	1,039
23	Resim, poster, tablo, harita ya da tepegöz gibi görsel materyal kullanımı	35	2,74	,886
26	Sınıfta rahatlama ya da ısınma amaçlı müzik kullanımı	35	2,71	,957
14	Drama türü etkinlikler	35	2,69	,932
11	Günlük tutma	35	2,31	,993

Tablo 2’ye göre KAÜ TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrenciler sınıf içerisinde en çok dil bilgisi içerikli (X=3,66) çalışmaların yapılmasını istemektedirler. Dil bilgisi etkinliklerinin ardından en çok konuşma (X=3,60) ve farklı ortamlarda kullanmak üzere yazma (X=3,57) etkinlikleri yapılmasını ihtiyaç olarak görmektedirler. Uluslararası öğrenciler Türkçe öğrenme sürecinde en az “günlük tutma” (X=2,31) ve “drama türü etkinlikler”e (X=2,69) ihtiyaç duymaktadır. Buna göre Türkçe öğrenen uluslararası öğrenciler en çok dil bilgisi en az ise yazma ve drama türünde etkinliklere ihtiyaç duymaktadırlar.

3.2. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilere göre dil öğretim etkinliklerinin sınıf içerisinde gerçekleşme sıklığı ile ilgili bulgular

Tablo 3. TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilere göre dil öğretim etkinliklerinin sınıf içerisinde gerçekleşme sıklığı

Madde Numarası	En çok işaretlenen maddeler	N	X	SS
4	Sınıfta dil bilgisi etkinlikleri	35	3,49	,742
1	Sınıfta konuşma etkinlikleri	35	3,34	,639

2	Dinleme metinlerini dinleme	35	3,26	,780
25	Ek olarak metin ya da çalışma kâğıdı gibi tamamlayıcı materyal kullanımı	35	3,09	,951
6	Sözel hataların sınıfta öğretmen tarafından düzeltilmesi	35	3,09	,658

En az işaretlenen maddeler

26	Sınıfta rahatlama ya da ısınma amaçlı müzik kullanımı	35	2,09	,919
14	Drama türü aktiviteler	35	2,03	,954
5	Ana dili Türkçe olan kişileri sınıfa davet etme	35	1,97	1,043
19	Grup olarak yapılan sunum, proje ve yazılı ödevler	35	1,97	,923
11	Günlük tutma	35	1,86	,974

Tablo 3'e göre KAÜ TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrenciler sınıf içerisinde en çok dil bilgisi içerikli (X=3,49) etkinlikler ile sınıf içi konuşma (X=3,34) ve dinleme (X=3,26) etkinliklerinin gerçekleştirildiğini belirtmişlerdir. Uluslararası öğrenciler Türkçe öğrenme sürecinde en az "günlük tutma" (X= 1,86) ve "grup olarak yapılan sunum, proje ve yazılı ödevler" (X= 2,69) etkinliklerinin gerçekleştirildiğini ifade etmişlerdir. Bu bulgular ışığında sınıf içinde Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin beklentilerine cevap verecek şekilde çoğunlukla dil bilgisi etkinliklerinin yapıldığı söylenebilir.

3.3. TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin en çok zorlandıkları dil becerisi/öğrenme alanı ile ilgili bulgular

Tablo 4. TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin en çok zorlandıkları dil beceri/öğrenme alanı

Temel Dil Becerisi/Öğrenme Alanı	N	X	SS
Yazma	35	2,31	,796
Dil bilgisi	35	1,89	,676
Kelime Bilgisi	35	1,86	,810
Dinleme	35	1,63	,690
Konuşma	35	1,60	,812
Okuma	35	1,40	,553

Tablo 4'e göre KAÜ TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrenciler en zor temel dil becerisi/öğrenme alanı olarak "yazma"yı ($X=2,31$) görmekte-dirler. Zorluk algısı yönünden yazma becerisini dil bilgisi ($X=1,89$) takip etmektedir. Öğrencilerin zorluk sıralaması açısından en az zor olarak gördükleri beceriler ise okuma ($X=1,40$) ve konuşmadır ($X=1,60$). Öğrencilerin daha önceki araştırma sorularına verdikleri yanıtlar bağlamında Türkçe dil bilgisi etkinliklerinin yoğunlaştırılması yönündeki cevapları dil bilgisi konusunda zorlandıklarını zaten gösterir niteliktedir. Ancak öğrencilerin ikinci sırada zorlandıkları öğrenme alanı olarak yazmayı belirtmelerine rağmen bir yazma etkinliği olan "günlük tutma" konusundaki negatif tavırları dikkat çekicidir. Bu nedenle öğrencilerin yazma becerilerinin geliştirilmesinde farklı etkinliklerin kullanılması gerektiği söylenebilir.

3.4. TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenme sebepleri ile ilgili bulgular

Tablo 5. TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenme sebepleri

Türkçe Öğrenme Sebebi	N	X	SS
Alanımda başarılı olmak isterim.	35	3,63	,770
Türkçe yeterlilik sınavlarını geçmek isterim.	35	3,40	,881
Türkçe olarak arkadaşlarımla daha iyi bir iletişim kurmak isterim.	35	3,34	,765
Farklı kültürleri tanımak isterim.	35	3,29	,860
Prestijli ve yüksek maaşlı bir iş bulmak isterim.	35	3,09	,853
Uluslararası organizasyonlarda çalışmak isterim.	35	3,09	1,011

Tablo 5'e göre KAÜ TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrenciler Türkçeyi en çok alanlarında başarılı olmak ($X=3,63$) için öğrenmek istemektedirler. Daha sonra ise en sık yeterlilik sınavlarını geçme ($X=3,40$) ve arkadaşlarıyla Türkçe daha iyi iletişim kurma ($X=3,34$) gerekçeleriyle Türkçe öğrenmek istemektedirler.

3.5. TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenimi sonrası beklentileri ile ilgili bulgular

Tablo 6. TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenimi sonrası beklentileri

Türkçe Öğrenimi Sonrası Beklenti	N	X	SS
Ana dili Türkçe olan insanlarla iletişim kurabilirim.	35	3,37	,547
Türkçe film, şarkı, televizyon ve radyo programlarını anlayabilirim.	35	3,34	,765
Türkçe kitap, gazete, dergi vs. okuyabilirim.	35	3,23	,770
Türkçe açıklamalar, ödevler, iş mektupları vs. yazabilirim.	35	2,74	,886
Alanımla ilgili Türkçe edebî eserleri okuyabilirim.	35	2,69	,867

Tablo 6'ya göre KAÜ TÖMER'de Türkçe öğrenen uluslararası Türkçe öğreniminin ardından en büyük beklentileri ana dili Türkçe olan insanlarla iletişim kurabilmek ($X=3,37$), Türkçe film, şarkı, televizyon ve radyo programlarını anlayabilmek ($X=3,34$) ve Türkçe kitap, gazete, dergi okuyabilmektir ($X=3,23$). Bu bulgudan hareketle Türkçe öğrenen yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'de yaşamak ve bir hayat kurmaya dair düşüncelerinin olduğu düşünülebilir. Çeşitli sebeplerle gerçekleşen uluslararası nüfus hareketlerinin yoğunlaştığı bir dönemde hem transit geçiş güzergâhı hem de nihai varış noktası olarak

görülen Türkiye’de Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkiye’de yaşamak ve dolayısıyla toplumla iletişim kurmak için Türkçeyi öğrenmeyi istedikleri ifade edilebilir.

4. Sonuç

Günümüzde ana dil dışında bir dil öğrenmenin neredeyse bir zorunluluk hâline gelmesinin ekonomik, sosyal, eğitim, ekonomik, politik ve kültürel vb. birçok nedeni bulunmaktadır (Şimşek ve Bakır, 2016). Ülkeler, bölgeler arasındaki insan hareketliliğinin en önemli nedenlerinden biri ise gidilen ülkenin dilini öğrenmek ve iyi bir eğitim almaktır. Bu araştırmada Türkiye’ye Kafkas Üniversitesinde eğitim almak amacıyla gelmiş olan ve ilgili üniversite bünyesindeki TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin Türkçe öğrenim sürecine ilişkin ihtiyaç, sebep, beklenti ve görüşleri incelenmiştir.

TÖMER’de Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkçe öğrenim sürecine ilişkin ihtiyaçları değerlendirildiğinde dil bilgisi etkinliklerine daha fazla ihtiyaç duydukları sonucuna varılmıştır. Öğrenciler dilin kurallarının öğretildiği dil bilgisi çalışmaları ile doğru ve kurallı bir dil kullanımını hedeflemektedirler. Özellikle üniversitede eğitim alacak olan öğrencilerin Türkçe anlatılan ve Türkçe sınavları olan derslerde kendilerini daha iyi ve doğru şekilde ifade edebilmek ve doğru cümleler ve dil bilgisi yapıları oluşturarak derslerinde başarılı olmak temel hedefleri arasındadır. Akarçay ve Direkçi (2022) tarafından yapılan çalışmada, benzer bir şekilde, dil bilgisi öğretiminin katılımcılar tarafından dil öğretiminin ayrılmaz bir parçası olduğu görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Öğrencilerin ihtiyaç olarak gördükleri bir diğer madde ise sınıf içi konuşma etkinlikleridir. Bir dili yazmak, dinlemek ve okumak konuşma becerisine göre daha az dışa dönüktür. Yıllarca insanlar dil bilmeyi o dili konuşma ile eş tutmuşlar ve diğer becerilerde iyi olursa dahi konuşma becerisinde eksiklik var ise o dil ile iletişim kurulamadığı kanaatini sürdürmüştür. Bu noktada Türkiye’de yaşayan ve sosyal hayat içerisinde Türkçe ile sürekli etkileşim içerisinde olan öğrencilerin konuşma etkinliklerine daha fazla ihtiyaç duymaları tahmin edilebilir bir durumdur. Konuşma becerisi yavaş gelişen ve öğrenciler tarafından zor olduğu düşünülen bir beceridir. Bu olguya yönelik olarak Kan, Sülüoğlu ve Demirel (2014), Gani ve Kuruoğlu (2021), Büyükkız ve Hasırcı, (2013), Akarçay ve Direkçi (2022) tarafından yapılan çalışmalarda konuşma becerisinin öğrenciler tarafından zorlanılan bir beceri olduğuna yönelik tespitler yapılmıştır. Söz konusu çalışmalarda elde edilen sonuçlar bu çalışmada elde edilen bulgularla benzerlik göstermektedir.

Yazma becerisi dil öğrenimi içerisinde en yavaş gelişen becerilerin başında gelmektedir (Şimşek, 2020) ve öğrencilerin en çok çekindiği ve kaygı duyduğu beceri olarak da bilinmektedir. KAÜ TÖMER’de öğrenim gören öğrenciler de yazma aktivitelerinin öğretim içerisinde önemli bir ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir. Özellikle resmî yazı, akademik Türkçe ve rapor gibi bilimsel yazıların etkinliklerde daha çok örneklenmesi ve uygulamalı çalışmaların sıklıkla gerçekleştirilmesinin gerekliliği çalışmanın sonuçlarından hareketle yorumlanabilir. İkinci (2020) yazma becerisinin zor olarak kabul edilmesini yazmanın yoğun çalışma ve üretime dayalı bir dil becerisi olmasına bağlamaktadır.

Çalışmada öğrencilerin Türkçe öğrenim sürecinde mevcut kaynaklara ek olacak tamamlayıcı çalışma kâğıtlarına yoğun bir biçimde ihtiyaç duydukları tespit edilmiştir. Ek çalışma malzemeleri öğrenimi pekiştirmede kullanılmaktadır. Akarçay ve Direkçi’ye (2022) göre de öğrencilerin temel dil becerilerinin geliştirilmesinde çeşitli ek materyaller kullanılmalıdır. Ek çalışma materyallerinin ihtiyaç olarak görülmesi söz konusu çalışmada tespit edilen görüşle paralellik göstermektedir.

Bir dil sahip olduğu söz varlığının büyüklüğü nispetinde gelişmiştir. Bu doğrultuda bir kişi gerek ana dilinde gerekse ikinci dil olarak öğrendiği dilde ne kadar çok sözcük bilirse kendini o kadar iyi ifade

edebilir ve çevresindeki dili o kadar iyi anlayabilir. Nitekim bu araştırmaya katılan öğrenciler de kelime bilgisini geliştirecek etkinlikler yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Şahin vd. (2013) tarafından Hindistan’da yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrenciler üzerine yapılan çalışmada benzer bir şekilde öğrencilerin kelime bilgisine yönelik çalışmalara ihtiyaç duydukları tespit edilmiştir.

Öğrencilerin yapılması konusunda en az ihtiyaç duydukları etkinlikler ise daha çok bireysel ve toplulukla yapılan etkinliklerdir. Sınıf ortamı öğrenciler için özel bir alandır. Bu özel alana yabancı birilerinin girmesi öğrencileri tedirgin edebilmektedir. Bu durum sağlıklı iletişim kurmada ve öğrenmede olumsuzluklara neden olabilir. Sınıf ortamında sadece sınıf arkadaşları ve öğretmen bulunması öğrencilerin daha rahat olmalarına veya hata yapmaktan ya da etkinliklere katılmaktan çekinmemelerine yardımcı olur. Ancak farklı bir kişinin ve özellikle hedef dili ana dili olarak konuşan bir kişinin derse ya da etkinliğe katılması öğrencilerin hata yapmaktan çekinmelerine ve kendilerini öğrenmeye kapatmalarına neden olabilir.

Çalışmanın dikkat çekici sonuçlarından biri de “resim, poster, tablo, harita ya da tepegöz gibi görsel materyal kullanımı” maddesinin en az işaretlenen maddelerden biri olmasıdır. Derse yardımcı materyaller içerisinde olan resimler, posterler, haritalar öğretimi desteklemekte ve görsel öğrenme yönünden öğrenmeye yardımcı olmaktadır (Kuşçu, 2017). Ancak çalışmada öğrencilerin derslerde bu tip materyallere çok fazla ihtiyaç duymadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında öğrencilerin en az ihtiyaç duydukları maddeler arasında “sınıfta rahatlatma ya da ısınma amaçlı müzik kullanımı” gelmektedir. Ders dışı etkinlikler içerisinde değerlendirilebilecek olan bu etkinlik psikolojik olarak rahatlamayı sağlayabilir ancak öğrenciler bu etkinliğin gerekli olmadığını vurgulamışlardır. Şahin vd. (2013) tarafından yapılan çalışmada da benzer bir sonuca ulaşılmıştır.

Öğrencilerin daha az ihtiyaç duyduğu bir diğer madde ise “drama türü aktiviteler” olmuştur. Drama türü aktiviteler öğretim programları içerisinde önemli bir yere sahip etkinliklerdir. Ayrancı vd. (2023) drama etkinliklerinin dil öğrenme sürecinde dil becerilerini geliştirici ve kaygıyı azaltıcı bir etkiye sahip olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte Şahin vd. (2013) ise yabancı dil öğretiminde bu tarz etkinliklerin karşısında konuşma, grup faaliyeti olması ve canlandırmaya dayalı bir etkinlik olması gibi etkinliklerinden dolayı sürece olumsuz etkisinin olduğunu ifade etmiştir. Nitekim bu araştırmada da drama türü etkinlikler en az ihtiyaç duydukları etkinlikler arasındadır.

Öğrencilerin sınıf içerisinde en az ihtiyaç olarak gördükleri madde ise günlük tutmadır. Günlük tutmak, kısa yazılar yazmak, vd. yazmaya dayalı etkinlikler dil öğretimi açısından önemlidir. Güzel ve Barın’a göre de dil öğrenimi sırasında öğrencilerin kendilerini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilmeleri öğrenmenin kalıcılığını etkilemektedir. Bu bağlamda öğrencinin ilgisini çekecek ve kendini ifade edebileceği yazma etkinliklerinin Türkçe öğrenen yabancı uyrukluların öğrendiklerinin kalıcı hâle gelmesini destekleyeceği ifade edilebilir. Melanhoğlu ve Atalay’ın (2016) çalışmalarına göre Türkçe öğrenen yabancıların en yoğun çabayı sarfettikleri beceri yazma, en zorlandıkları etkinlikler ise yazma etkinlikleridir. Ancak zikredilen çalışmada da TÖMER’de öğrenim gören öğrenciler günlük tutmanın ders içerisinde ihtiyaçları olmayan bir etkinlik olduğunu belirtmişlerdir. Bu durumda öğrenci ilgisi ve ihtiyaçları gözeticilerle yazma etkinlikleri tasarlanmanın önemini göstermektedir.

TÖMER’de Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilere göre dil öğretim etkinliklerinin sınıf içerisinde gerçekleşme sıklığı incelendiğinde ihtiyaçlarla paralellik gösteren sonuçlara ulaşılmıştır. Öğrencilerin ders içerisinde en çok dil bilgisi etkinlikleri yaptıkları tespit edilmiştir. Bu bilgiden hareketle öğretim

elemanlarının öğrencilerin temel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurduğu ve bu ihtiyaçlara yönelik etkinlikler ve çalışmalar yaptıkları söylenebilir.

Çalışmada konuşma etkinliklerinin sınıf içerisinde en sık gerçekleştirilen etkinlikler arasında olduğu tespit edilmiştir. Konuşma dil öğrenim sürecinde en hızlı kazanılan ancak yanlış öğrenildiğinde en zor düzeltilen beceri olarak bilinmektedir. Bu noktada öğretim elemanlarının derslerinde konuşma etkinliklerini yoğun şekilde gerçekleştirmeleri doğru ve etkili öğretim için önemlidir. Bunun anlamda öğretim elemanlarının öğrenci merkezli bir yaklaşımla eğitim öğretim gerçekleştirdikleri söylenebilir.

TÖMER’de sınıf içi etkinlik gerçekleştirme durumlarına bakıldığında “dinleme etkinlikleri” ilk sıradadır. Öğrencilerin ihtiyaç duyduğu etkinlikler içerisinde ilk sıralarda yer almayan dinleme etkinliği sınıf içerisinde gerçekleştirme durumuna göre üst sıralardadır. Bu duruma öğrencilerin dinleme etkinliklerinde zorlanıyor olmaları ya da sosyal yaşamdaki dilsel tecrübelerini dinleme etkinliği olarak kabul etmeleri sebep olabilir. Ancak öğretim elemanları dil öğretiminde temel becerilerin eş zamanlı öğretilmesi gerektiğini göz ardı etmediklerinden dinleme etkinliklerini diğer becerilerle paralel düzeyde gerçekleştirmişlerdir. Bu durum öğretim elemanlarının ihtiyaç odaklı bir programa rağmen genel dil öğretim ilkelerine uygun hareket ettiklerini göstermektedir.

Sınıf içi gerçekleştirme durumuna bakıldığında ek materyallerin kullanımı öğrenci ihtiyaçları ile paralellik göstermektedir. Öğretim elemanları öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda ek öğretim materyalleri kullanarak öğrencilerin öğrendiklerini pekiştirmelerini amaçlamaktadır.

Öğrenciler ders esnasında sözel hatalarına dönüt alma sıklıklarının yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Bu uygulama öğrencilerin hatalarını çabuk görme ve hemen düzeltme şansı vermesi açısından oldukça etkilidir (Serpel ve Üstten, 2023).

Öğrencilerin Türkçe öğrenirken en çok zorlandıkları dil becerileri/öğrenme alanları ile ilgili sonuçlar değerlendirildiğinde alan yazınındaki benzer sonuçlara ulaşılmıştır. En zorlanılan beceri yazma becerisi olurken okuma becerisi en az zorlanılan beceri olarak belirtilmiştir.

Öğrencilerin Türkçe öğrenme sebepleri ve öğrenim sonrası beklentileri ile ilgili sonuçlarda da benzerlikler ve paralellikler bulunmaktadır. Alan yazınındaki çalışmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir (Tunagür ve Kardeş, 2021; İnan, 2022; Akarçay ve Direkçi 2022; Maden ve İşcan, 2011; Sayar, 2019). Temel sebeplerin başında hedef dille etkili bir iletişim kurmak gelmektedir. Bunun yanında hedef kültürü ve o kültürle ilgili unsurları öğrenmek ve anlamak da diğer bir sebep olarak görülmektedir. Çalışmada dil öğreniminde öncelikli hedefin eğitim-öğretim içerisinde başarı yakalamak olduğu bununla birlikte uzun vadede Türkçe ile iyi bir kariyere sahip olabileceklerini düşündükleri tespit edilmiştir.

Kaynakça

- Akarçay, A., & Direkçi, B. (2022). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Dil İhtiyaçlarının Belirlenmesi. *Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 5(2), 284-300. <https://doi.org/10.52974/jena.1219476>.
- Akyel, S. A. ve Ozek, Y. (2010). A language needs analysis research at an English medium university in Turkey. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 969-975.
- Ayrancı, B., Yiğit Karazeybek, P., & Aydemir, M. (2023). Yabancılarla Türkçe öğretiminde yaratıcı drama yönteminin Türkçe temel dil becerilerine etkisinin incelenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, 93, 46-67. <https://doi.org/10.17753/sosekev.1228837>.

- Başkan, Ö. (2006). *Yabancı dil öğretimi ilkeler ve çözümler*. İstanbul: Multilingual.
- Berwick, R. (1989). Needs assessment in language programming: from theory to practice. In R. K. Johnson (ed.), *The second language curriculum*, Cambridge University.
- Boylu, E. & Çangal, Ö. (2014). The language needs analysis in teaching Turkish to foreigners: an example of Iran. *International Journal of Language Academy*, 2(4), 127-151.
- Büyükkız, K. K., & Hasırcı, S. (2013). Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Konuşma Becerisine Yönelik Görüşleri. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(4), 897-912.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün Ö. E., Karadeniz Ş. ve Demirel F. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi
- Çalışkan, N. ve Çangal, Ö. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde dil ihtiyaç analizi: Bosna-Hersek örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 310-334.
- Demirel, Ö. (2011). Yabancı dil öğretimi dil pasaportu dil biyografisi dil dosyası. Ankara: Pegem Akademi.
- Ertan K. (2017). Yabancı Dil Öğretimi/Öğreniminde Görsel ve İşitsel Araçları Kullanmanın Önemi. *The Journal of Academic Social Science* 5(43), 213-224.
- Gani, B. N. ve Kuruoğlu, G. (2021). Mültecilerin Dil Sorunu: İzmir’de Yaşayan Suriyeli Mülteci Çocukların Türkçe İfade Edici Dil Becerilerinin İncelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(4), 95-108. <https://doi.org/10.16953/deusosbil.1055618>.
- Iwai, T., Kondo, K., Limm, S. J. D., Ray, E. G., Shimizu, H., ve Brown, J. D. (1999). Japanese language needs analysis. Available at: <https://scholarspace.manoa.hawaii.edu/items/3ec697bc-0289-4f72-892f-8e5d8598012d>.
- İnan, K. (2022). Kişinev örneğinde Moldova’da Türkçe öğrenenlerin dil ihtiyaç analizi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 113-132. DOI:10.29000/rumelide.1164857.
- Kaewpet, C. (2009). A framework for investigating learner needs: needs analysis extended to curriculum development. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 6(2), 209-220.
- Kan, M., Sülüoğlu, B., & Demirel, Ö. (2014). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı İle İlgili Okutman ve Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(24), 29-42.
- Karababa, C. ve Karagül, S. (2013). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Gereksinim Çözümlemesi. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 361-371.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (15. baskı). Nobel Yayınları
- Koçer, Ö. (2013). Program geliştirmenin ilk basamağı: yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ihtiyaç ve durum analizi. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 159-174.
- Maden, S. & İşcan, A. (2011). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi amaç ve sorunlar (Hindistan örneği). *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(5), 23-37.
- Melanlıoğlu D. & Demir Atalay, T. (2016). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Yazma Öz Yeterliklerinde Yaratıcı Yazma Uygulamalarının Etkisi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20(3), 697-721.
- Mithat E. (2020). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Yazma Etkinliklerinin İncelenmesi: Bir Ders Kitabı Analizi. *International Journal of Language Academy*, 8(5), 65-75.
- Sayar, E. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenlerine Yönelik Bir İhtiyaç Analizi: Cibuti Örneği. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*(5), 95-108.
- Selvi, E. Z. (2010). *Eğitimde ihtiyaç analizi: Kültür ve Turizm Bakanlığı örneği*. Uzmanlık Tezi, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü.

- Serpen, M. N., & Üstten, A. U. (2023). Dönüt verme uygulamalarının yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde yazma becerisine etkisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (34), 69-87. DOI:10.29000/rumelide.1316132.
- Songhori, M. H. (2008). Introduction to needs analysis. *English for Specific Purposes World*, 7(4), 1-25.
- Şimşek B. (2020), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Türkçedeki Görevli Dil Öğelerini Kullanma Durumlarının İncelenmesi*, (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şimşek, B., & Bakır, S. (2016). Uluslararası Öğrenci Hareketliliği ve Atatürk Üniversitesinin Uluslararasılaşma Süreci. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*(55). 509-542. <https://doi.org/10.14222/Turkiyat1541>
- Tok, M., & Yığın, M. (2013). Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme nedenlerine ilişkin bir durum çalışması. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 8, 132-147.
- Tunagür, M., & Kardaş, M. N. (2021). Suriyeli öğrencilerin Türkçe öğrenme yaşantıları (amaçları ve süreçte yaşadıkları sorunlar) üzerine bir araştırma. *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1) , 120-136.
- Türk Dil Kurumu (2012). *Türkçe Sözlük*. Türk Dil Kurumu.
- Yağmur Şahin, E., İşcan, A., Kana, F., & Koçer, Ö. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin ihtiyaç algıları: Betimsel bir durum çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*. 6(4), 1185-1198.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yıldız, Ü. (2004). *Evaluation of the Turkish language teaching program for foreigners at Minsk state linguistic university in Belarus: A case study*. Yayımlanmamış doktora tezi. Ortadoğu Teknik Üniversitesi.